

**ÚVOD DO
STUDIA
FUNGOVÁNÍ
DPH
V TUZEMSKU**

1. ČÁST
ZÁKLADNÍ POJMY

ING. PAVEL HANUŠ
DANOVÝ PORADCE
SŘAŽOVATEL ÚČETNICTVÍ

ZÁKLADNÍ INFORMACE O DPH

- daň z přidané hodnoty (DPH) v České republice funguje od 1. 1. 1993
- jde o tzv. **nepřímou daň**
 - u nepřímých daní není stanoven tzv. poplatník, tedy konkrétní osoba, jejíž příjem, majetek nebo právní jednání daní přímo podléhá (obdobně např. u spotřebních daní)
 - stát tedy nezajímá, kdo finálně DPH zaplatí (obvykle jsou to nakonec koncoví spotřebitelé - občané v cenách toho, co sami nakupují)
- funguje jako **státem nařízená "přírůžka"**, kterou je prodávající (plátce DPH) povinen započíst do prodejní ceny své dodávky (zboží, služeb) a kupující (kdokoliv) je povinen mu ji v ceně této dodávky zaplatit

ZÁKLADNÍ INFORMACE O DPH

Rohlík – prodejní cena **Kč 3,00**

ZDANITELNÉ PLNĚNÍ

- zdanitelným plněním (a většinou i tzv. předmětem daně) je u osob povinných k dani v tuzemsku
 - dodání (prodej) zboží
 - dodání (prodej) služeb
- *zbožím se pro účely DPH rozumí hmotná věc, živé zvíře, plyn, elektřina, teplo, chlad, ale také např. lidské tělo nebo část lidského těla*

OSOBY POVINNÉ K DANI EKONOMICKÁ ČINNOST

- osobou povinnou k dani jsou v tuzemsku osoby, které samostatně uskutečňují tzv. ekonomickou činnost
- ekonomickou činností se potom rozumí činnost výrobců, obchodníků a osob poskytujících služby = v podstatě jde o podnikání, i když není vykonávána podnikatelem; ekonomickou činností není činnost (práce) zaměstnanců pro svého zaměstnavatele
- ne každá osoba povinná k dani je však automaticky plátcem DPH

PLÁTCE DPH

- plátcem DPH se může stát osoba povinná k dani
 - buď dobrovolně dle svého rozhodnutí - v takovém případě ode dne registrace
 - nebo tzv. ze zákona
- plátcem ze zákona se osoba nejčastěji stává, pokud její obrat za nejvýše 12 po sobě jdoucích kalendářních měsíců převyšší Kč 1.000.000,00
 - plátcem DPH se pak osoba stává od 1. dne druhého měsíce po měsíci překročení obrátu
 - obratem se pro účely DPH rozumí úhm tržeb (bez DPH) - není to zisk!

PLÁTCE DPH - PŘÍKLAD ŘEŠENÍ

Pan XY začal prodávat potraviny v malém vesnickém obchůdku. Zpočátku nebyl plátcem DPH. Jeho měsíční tržby od začátku podnikání byly v této výši:

Kč 104.000,00 v květnu
Kč 242.000,00 v červnu
Kč 388.000,00 v červenci
Kč 294.000,00 v srpnu
Kč 281.000,00 v září

**Ve kterém měsíci překročil pan XY zákonný obrat?
Odkdy se stane plátcem DPH?**

PLÁTCE DPH - PŘÍKLAD ŘEŠENÍ

Pan XY začal prodávat potraviny v malém vesnickém obchůdku. Zpočátku nebyl plátcem DPH. Jeho měsíční tržby od začátku podnikání byly v této výši:

Kč 104.000,00 v květnu - celkem obrat Kč 104.000,00
Kč 242.000,00 v červnu - celkem obrat Kč 346.000,00
Kč 388.000,00 v červenci - celkem obrat Kč 734.000,00
Kč 294.000,00 v srpnu - celkem obrat Kč 1.028.000,00!!!
Kč 281.000,00 v září

**Ve kterém měsíci překročil pan XY zákonný obrat? - v srpnu
Odkdy se stane plátcem DPH? - od 1. 10.**

USKUTEČNĚNÍ ZDANITELNÉHO PLNĚNÍ

- Zdanitelné plnění se **nejčastěji** považuje za uskutečněné:
 - dnem dodání zboží
 - dnem poskytnutí služby
- Tento den (v praxi často označován jako **DUZE** = den/datum uskutečnění zdanitelného plnění) je důležitý, protože k tomuto dni je prodávající (pláče DPH) povinen uplatnit vůči kupujícímu "státem nařízenou přirážku", tj. DPH
- Zajímavé situace k DUZE**
 - dnem odečtu měřičů zařízení např. u dodávek elektřiny, vody, plynu apod.
 - výmětím peněz z prodávajícího automatu

DAŇ NA VÝSTUPU

DPH, kterou prodávající "přirazí" v ceně svého uskutečného zdanitelného plnění, se nazývá

DAŇ NA VÝSTUPU

Daň na výstupu je částka, kterou sice prodávající dostane od kupujícího zaplacenou, ale od samotného začátku je to částka patřící státu, tj. je to vlastně dluh prodávajícího vůči správci daně - budeme ji později účtovat jako přírůstek dluhu vůči FÚ

PŘIJATÁ ZDANITELNÁ PLNĚNÍ ODPOČET DPH

Plnění (dodávky), které firma (plátce DPH) nakupuje, aby je obvykle použil při své ekonomické činnosti, se označují jako přijátá zdanitelná plnění

DPH, kterou taková firma zaplatí v ceně přijatého zdanitelného plnění, se nazývá

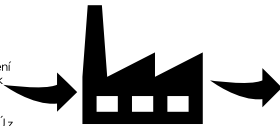
ODPOČET DANĚ (nepřesně "DPH na vstupu")

O odpočet daně, tj. o zaplacenou daň v cenách nákupů (přijatých zdanitelných plnění) si může plátce DPH snížit svůj dluh (daň na výstupu) vůči finanční správě. Proto budeme později odpočet DPH účtovat jako úbytek dluhu vůči FÚ.

PODNIK A DPH

NÁKUPY

- přijatá zdanitelná plnění
- v jejich cenách podnik zaplatí odpočet daně
- tato daň je přířekou dluhu podniku vůči FÚ z titulu vybrané DPH

PRODEJE

- uskutečnená zdanitelná plnění
- v jejich cenách podnik daň na výstupu
- tato daň je dluhem podniku vůči FÚ z titulu vybrané DPH

DAŇOVÁ POVINNOST K DPH

Pro výpočet daňové povinnosti k DPH jsou zapotřebí dva údaje:

1. úhrn daně na výstupu, tj. částky, kterou plátce DPH vybral na dani u svých prodejů
2. úhrn odpočtu daně, tj. částky, kterou plátce DPH zaplatil na dani u svých nákupů

Daňová povinnost se pak vypočte takto: Σ daně na výstupu - Σ odpočtu daně

- vyjde-li tento rozdíl kladný, jde o vlastní daň, která se odvádí fin. úřadu

- vyjde-li tento rozdíl záporný, jde o nadměrný odpočet, který FÚ vrací

- vyjde-li tento rozdíl nulový, jde o "nulovou daň", nic se neplatí ani nevrací

DAŇOVÁ POVINNOST K DPH - PŘÍKLAD

Předpokládejme, že podnik uskutečnil ("prodal") tato zdanitelná plnění:

- prodej služeb za Kč 10.000,00 + k tomu 21 % DPH
- prodej zboží za Kč 1.000,00 + k tomu 15 % DPH

Dále předpokládejme, že podnik přijal ("nakoupil") tato zdanitelná plnění:

- nákup telekomunikačních služeb za Kč 1.500,00 + k tomu 21 % DPH
- nákup zboží za Kč 700,00 + k tomu 15 % DPH

Jaká je celková výše odpočtu daně? Jaká je celková výše daně na výstupu?

Kolik bude činit celková daňová povinnost, půjde o vlastní daň či nadměrný odpočet?

DAŇOVÁ POVINNOST K DPH - PŘÍKLAD ŘEŠENÍ

Předpokládejme, že podnik uskutečnil ("prodal") tato zdanitelná plnění:

- prodej služeb za Kč 10.000,00 + k tomu 21 % DPH ...DPH = $10000 \times 0,21 = \text{Kč } 2100,00$
- prodej zboží za Kč 1.000,00 + k tomu 15 % DPH ...DPH = $1000 \times 0,15 = \text{Kč } 150,00$

Dále předpokládejme, že podnik přijal ("nakoupil") tato zdanitelná plnění:

- nákup telekomunikačních služeb za Kč 1.500,00 + k tomu 21 % DPH ...DPH = Kč 315,00
- nákup zboží za Kč 700,00 + k tomu 15 % DPH ...DPH = Kč 105,00

Celkový odpočet daně = 315 + 105 = Kč 420,00

Celková daň na výstupu = 2100 + 150 = Kč 2.250,00

DAŇOVÁ POVINNOST = 2250 - 420 = Kč 1.830,00, tj. vlastní daň (k placení FÚ)

ZDAŇOVACÍ OBDOBÍ K DPH

Zdaňovací období je obecně časový úsek, za který se

- a) zjišťuje výše daně
- b) podává daňové přiznání
- c) platí se daň

Zdaňovacím obdobím u DPH je kalendářní měsíc. Plátců, jejichž obrat byl za uplynulý kalendářní rok menší než 10 mil. Kč, si mohou na celý následující rok zvolit, že jejich zdaňovacím obdobím bude kalendářní čtvrtletí. Tato volba není možná u tzv. nových plátců (nově registrovaných) nebo tzv. nespolehlivých plátců (např. dlouhodobě neplnících své povinnosti dle zákona o DPH)

DAŇOVÉ PŘIZNÁNÍ K DPH

- daňové přiznání k DPH se podává do 25 dnů po skončení zdaňovacího období.
- případně-li konec této lhůty na sobotu, neděli či svátek, posouvá se konec lhůty na nejbližší následující pracovní den (platí také u všech ostatních daní)
- daňové přiznání k DPH se dnes podává výhradně elektronicky (datová schránka, podání se zaručeným elektronickým podpisem, popř. další formy el. podání)
- Kromě daňového přiznání k DPH se podávají ještě další související tvrzení, zejména tzv. kontrolní hlášení (detailnější rozpis přijatých a uskutečněných zd. plnění) a souhrnné hlášení (v případě dodávek do EU)

ZDAŇOVACÍ OBDOBÍ K DPH A PODÁVÁNÍ DAŇ. PŘIZNÁNÍ - PŘÍKLADY

Určete poslední den lhůty pro podání daňového přiznání k DPH (případně soboty/neděle/svátky nezhlednujte) u těchto zdaňovacích období:

- listopad 2019
- prosinec 2019
- 4. čtvrtletí 2019
- leden 2020
- 1. čtvrtletí 2020

ZDAŇOVACÍ OBDOBÍ K DPH A PODÁVÁNÍ DAŇ. PŘÍZNÁNÍ - PŘÍKLADY

Určete poslední den lhůty pro podání daňového přiznání k DPH (případně soboty/neděle/svátky nezohledňujte) u těchto zdaňovacích období:

- listopad 2019 - daňové přiznání se podává do 25. 12. (což je vždy svátek)
- prosinec 2019 - daňové přiznání se podává do 25. 1. 2020
- 4. čtvrtletí 2019 - daňové přiznání se podává také do 25. 1. 2020
- leden 2020 - daňové přiznání se podává do 26. 2. 2020
- 1. čtvrtletí 2020 - daňové přiznání se podává do 25. 4. 2020